

Elon Musk, Gümrükle imtihanı

Elon Musk rüzgarı esiyor Türkiye de Hatta Dünyada. Geçtiğimiz günlerde Elon Musk, Türkiye ye geldi, Sayın Cumhurbaşkanımız ile görüştü. Çok heyecanlı olduğu her halinden belliydi. Gençliği, girişimciliği hakkında çok şeyler söylendi. Ailesi, eğitim gördüğü okullar , başarısız girişimleri vs. Peki Elon Musk hangi alanlarda çalışmalar yapıyor, hangi alanlarda faaliyetlerini sürdürmekte, neler üretmektedir.

SpaceX; Musk Space Exploration Technologies'i (SpaceX), Haziran 2002'de kurdu. Şu anda bu şirketin CEO'su ve CTO'sudur. SpaceX roket teknolojisinin durumunu ilerletmeye odaklanmış fırlatma araçları geliştirip üreten bir şirkettir. Şirketin ilk iki fırlatma aracı Falcon 1 ve Falcon 9 roketleri; ilk uzay aracı ise Dragon'dur. **Tesla Motors;** Yüksek performanslı elektrikli araçlar üretmeyi hedefleyen, silikon vadisi merkezli bir otomotiv firmasıdır. Firma 2004 yılında kuruldu. **SolarCity;** Peter ve Lyndon Rive kardeşler tarafından Temmuz 2006 yılında kuruldu , onların kuzeni olan Elon Musk güneş şirketi için başlangıç konsepti önerisiyle şirketin kurulmasına yardımcı oldu ve şirketin yönetim kurulu başkanlığına geçti. Şirket günümüzde güneş panelinden şarj istasyonuna kadar çeşitli amaçlar için kullanılan sistemleri tasarlamaktadır **Hyperloop,** Elon Musk, Hyperloop aracını bizzat kendi tasarladı. Tasarıma göre araç metro gibi tüneller içinden gidecek ve vakum teknolojisini kullanacak. Ayrıca aracın enerjisi de güneş panelleri yardımıyla sağlanacak. Projenin tamamlanmasıyla saatte 1200 km/h hıza ulaşması beklenen Hyperloop ulaşımda yeni bir çığır açacak gibi görünüyor.

İşte bu yazımızda Tesla Motor yeni ürünlerini ele alacağız, en önemlisi bu ürünlerin Türkiye ithal edilmesi durumunda hangi vergilerin ödenmesi gerekecek, bulunduğu Gümrük Tarife İstatistik pozisyonu ne olacak, İthalatı esnasında hangi kurumlardan izin alınması gerekecek vb. sorulara cevap bulmaya çalışacağız. Tesla Motor, yeni iki ürünü Elektrikli Tesla Roadster2 Otomobili ve Semi Treyler Çekicisini Newyork' ta görücüye çıkardı. Öncelikle bu yeni modellerin özelliklerinin kısaca açıklamaya çalışalım. Tesla Roadster2 ,2+2 olmak üzere toplamda 4 kişilik olan araç, 0'dan 100 km/s hıza 1.9 saniyede çıkıyor. 4.2 saniyede ise 0'dan 160 km/s'ye çıkıyor. 8.8 saniyede çeyrek millik mesafeyi (400 metre) alıyor. Otomobilin bazı detayları hakkında bilgi verilmedi. Ancak 200 kw/s bataryası ve üç elektrik motoruyla 10,000 Nm tork üretiyor. Bu da seri üretim bir yol otomobilinde en yüksek rakam olarak dikkat çekiyor. Elon Musk, otomobilin maksimum hızını açıklamamış olsa da Tesla'nın resmi sitesinde Roadster'in 400 km/s hızdan daha fazlasına ulaştığı belirtiliyor. Tesla Semi Truck(Çekici) serisinin motoru konusunda çok kapsamlı detaylar verilmese de ilk etap için oldukça önemli bilgiler paylaşıldı. Buna göre Tesla Semi Truck tamamı elektrikli motor ile 800 km yol alabiliyor. Tam şarj ile 800 km yol alabilen ve bir tır için çok başarılı bir değere sahip olan Tesla Semi Truck, yarım saat içerisinde 400 km yol gidecek şekilde hızlı şarj olabiliyor. Bunun dışında performans değeri kısmında da 0-100 km hızlanmasının sadece 5 saniye olduğu açıklandı.

Tam yüklü, 35 ton kapasiteli haldeyken aracın hızlanma süresi ise 20 saniyeye çıkıyor. Öncelikle hatırlatmalı ki Tesla bir Amerikan şirketi olmasına ve araçların California'da üretmesine rağmen ithalatı ABD'den yapılmaz. Çünkü ABD ve Avrupa araçlarının elektrik donanımları birbirinden farklı. Avrupa araçları trifaz elektriği desteklerken bütün Amerika kıtasında standart olarak monofaz elektrik mevcut. Bu sebepten ithalat Türkiye elektrik tesisatına da uygun olan Avrupa'dan yapılmalı. Tesla Motors Avrupa merkezi de Hollanda, Tilburg'da. İşte geldik Tesla Roadster2 ve Senti Truck ı İthal etmeye, hangi vergilerin ödenmesi gerekiyor, hangi kurumlardan müsaade almak lazım. Öncelikle bu Elektrikli otomobilin GTİP ini yani Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunu tespit etmek gerekiyor. Sonrası çorap söküğü gibi gelecektir.....

Tesla Roadster2

8703.80	- Diğer taşıtlar (sadece elektrik motorundan tahrikli olanlar)
8703.80.10.00.00	- - Yeni olanlar

Tesla Roadster2 GTİP İ 8703.80.10.00.00, peki bu araçtan hangi vergiler tahsil edilmektedir. Öncelikle Hollanda dan İthal edildiğini varsayarsak ve de ATR belgesi tanzim edilirse bu araçtan Türkiye Gümrüklerinde Gümrük Vergisi tahsil edilmez. Ancak aynı araç ABD den ithal edilirse Gümrük Vergisi %10 olarak tahsil edilir.



T.İ.P./MADDE İSMİ	Ölçü	KDV (%)	GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%)							
			AB						ABD	
8703.80.10.00.00 Yeni olanlar	Adet	18	0							10

Şimdi gelelim Otomobil tutkunlarının kabusuna bu araçta Özel Tüketim Vergisi var mı? Varsa oran nedir.....?

ÖTV Kanununa ekli II Sayılı listede söz konusu araç için motor gücüne göre ÖTV oranı % 15 tir. Bu oran dizel ya da benzinli araçlardaki yüksek ÖTV oranları dikkate alındığında oldukça düşük bir oran olarak göze çarpmaktadır. Bazen bu oran motor silindir hacmi 2000 cm³ ü geçenlerde % 160 a kadar çıkmaktadır. KDV oranı ise % 18 dir.

G.T.İ.P No	Mal İsmi	ÖTV Oranı(%)
8703.80.10	Diğer taşıtlar (sadece elektrik motorundan tahrikli olanlar) Motor gücü 120 KW'ı geçenler	15

Roadster ın ithalini gerçekleştirmek için ödenmesi gereken vergilerin yanı sıra İthalat Tebliği (İthalat: 2017/1-Ek-3) uyarınca Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca veya yetki verdiği kurum veya kuruluşça yapılan kontrollerine istinaden düzenlenen fiziksel ya da elektronik olarak düzenleyeceği uygunluk yazısı gerekmektedir. 28/6/2009 tarihli ve 27272 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onayı Yönetmeliği (2007/46/AT) (MARTOY)' de belirtilen hususlar doğrultusunda ki bu konularda teknik destek veren danışmanlık hizmeti veren kuruluşlar mevcut olup, bu kuruluşlar aracılığıyla başvuru sonucu alınan, Araç İthal uygunluk belgesi gümrük idarelerine ibraz edilmek suretiyle motorlu aracın ithalat işlemleri tamamlanır.

Tesla Semi TRUCK

Elektrikli Tır a gelelim. Ha bu arada TIR diye bir araç yoktur. Türkçemize girmiş birçok yabancı sözü, anlamını pek bilmeden kullanırız. Bunlardan birisi de bu TIR sözcüğüdür. Özellikle şehirlerarası yollarda gördüğümüz bu uzun ve geniş taşımacılık araçlarının bir yerinde mavi plaka üzerine beyaz yazıyla koskocaman TIR harflerini görürsünüz. Oysa, TIR bir araç tipi ya



da modeli değildir. 1975 tarihinde kabul edilen ve bugün 65 ülkenin taraf olduğu uluslararası bir sözleşmenin adıdır.. Fransızca'da "Transports Internationaux Routiers" sözcüklerinin baş harflerinden oluşur. Araçların arkasında gördüğümüz mavi TIR yazısı, o aracın TIR karnesine sahip olduğunu belirtmek içindir. Bizim TIR dediğimiz araçlara batıda "truck" yani "kamyon" veya "çekici" deniyor.

Dolayısıyla elektrikli tır yerine elektrikli çekici kavramını kullanmakta fayda var.

8701.20

- Yarı römorkler için çekiciler:

8701.20.10.00.00

- - Yeni olanlar

Elektrikli çekici GTİP i 870120100000 dur. Aslında bu arada teknolojik gelişmelere paralel olarak 8703 tarife pozisyonunda olduğu gibi Türk Gümrük Tarife Cetvelinde 870120 tarife pozisyonunda sadece elektrik motorundan tahrikli olan araçlar için yeni tanımlama ya da sınıflandırma gerektiği hususunu yeri gelmişken belirtmekte fayda olduğunu düşünüyorum.

2017 Yılı İthalat Rejimi - II Sayılı Liste kapsamındadır. Hollanda'dan gelmesi durumunda Gümrük Vergisi % 0 olarak uygulanacaktır. Ancak ABD den gelirse Gümrük Vergisi % 16 olarak uygulanacaktır. KDV oranı % 18 dir.

T.İ.P./MADDE İSMİ	Ölçü	KDV (%)	GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%)							
			AB						ABD	
8701.20.10.00.00 Yeni olanlar	Adet	18	0							16

Bu aracın ÖTV si ise II Sayılı Liste kapsamında % 4 olarak belirlenmiştir.

G.T.İ.P No	Mal İsmi	ÖTV Oranı(%)
8701.20	Yarı römorkler için çekiciler	4

Çekici nin ithalini gerçekleştirmek için ödenmesi gereken vergilerin yanı sıra İthalat Tebliği (İthalat: 2017/1-Ek-3) uyarınca Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca veya yetki verdiği kurum veya kuruluşça yapılan kontrollerine istinaden düzenlenen fiziksel ya da elektronik olarak düzenleyeceği uygunluk yazısı gerekmektedir.

Sonraki yazımızda Elon Musk ın diğer ürünleri olan SolarCity, Hyperloop ve Falcon' u ele alacağız. Sağlıcakla kalın.....

Sami ÜNLÜ

Gümrük Muayene Memuru